

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

Wc Lwowie miesięcznie	4.50	20	Cena egz. pojedyn. w całej Polsce groszy
z dostawą do domu	5.-		
na prowincji	5.-		
za granicą	8.-		

NAKŁADEM LUDOWEGO SPÓŁDZ. TOW. WYDAWNICZEGO WE LWOWIE
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: LWÓW, UL. SYKSTUSKA L. 21.
Telefon nr. 24. - Czek P. K. O. Nr. 142.176.

Milczą

W warszawskich gazetach czytamy, jak wyglądają posiedzenia sejmowej komisji oświatowej. Posłowie opozycyjni niezadowolony przemawiają jeden za drugim przy każdym artykule projektu ustawy kagańcowej dla szkół akademickich, krytykując go rzeczowo i wykazując jego szkodliwość. Posłowie z BB siedzą i milczą. Siedzi na tych posiedzeniach także p. minister Jędrzejewicz, słyszy argumenty opozycji i milczy. Twierdzeń opozycji nikt nie podał w wątpliwość.

Na plenarnym posiedzeniu Sejmu toczyła się dyskusja nad wnioskiem narodowej demokracji, żądającym, by ze względu na mający się w tym roku dokonać przez Sejm i Senat wybór prezydenta Rzeczypospolitej obecny Sejm i Senat, wybrane zapomocą nadużyć, rozwiązano i przeprowadzono czyste wybory. BB oczywiście sprzeciwił się nowym wyborom do Sejmu i Senatu i wniosek ND odrzucił. Ale w dyskusji nikt z ławy rządowej, ani z ław stronnictwa rządowego w polemice z opozycją nie wygłosił twierdzenia, że ostatnie wybory do Sejmu i Senatu były czyste, że nie było nadużyć wyborczych i że obecna większość Sejmu i Senatu jest legalnie wybrana. Co do tej kwestji zachował rząd i blok jego popleczników nieprzerwanie ani jednym słowem milczenie. Twierdzeń opozycji nikt nie podał w wątpliwość.

To głuche milczenie jest wymowne.

Sąd okręgowy w Krakowie, Wydział III Karny. Dnia 11 lutego 1933. Sygn. III Pr. 19/33. Sąd okręgowy Wydział III w Krakowie, na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu okręgowego w Krakowie, wydał następujące postanowienie: 1) Zatwierdza się po myślach §§ 489, 493 austrj. procedury karnej, zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 7 lutego 1933 r. L. B. II 2/34/33 konfiskatę „Dziennika Ludowego” Nr. 30 z daty Kraków 7 lutego 1933 z powodu treści: 1) artykułu zamieszczonego na stronie 1 pod tytułem „PROCES BRZESKI W APELACJI” w ustępie od słów „Podczas śledztwa” do słów „opinij publicznej”; od słów „Sceneria w międzyczasie” do słów „racja stam”, albowiem treść tych ustępów zawiera znamiona zbrodni z art. 154 § 2 kk. oraz występkę z art. 127 kk.; 2) artykułu, zamieszczonego na stronie 3 pod tyt. „DWA ZGROMADZENIA LUDOWE W KRAKOWIE” w ustępie od słów „i wyraził” do słów „huraxanem oklasków”; od słów „Klasa robotnicza” do słów „nigdy nie zapomni”; od słów „i więźniów” do słów „brzeskich”; albowiem treść tych ustępów zawiera znamiona zbrodni z art. 154 § 2 kk. — II) Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższych artykułów, a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze „Dziennika Ludowego” i w Dzienniku urzędowym. III) Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony. Przewodniczący: Dr. Hubl wr. Prezes Sądu Okręgowego. Protokolant: Kobylarz wr.

Sąd okręgowy w Krakowie, Wydział III Karny. Dnia 11 lutego 1933. Sygn. III Pr. 21/33. Sąd okręgowy Wydział III w Krakowie, na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu okręgowego w Krakowie, wydał następujące postanowienie: 1) Zatwierdza się po myślach §§ 489, 493 austrj. procedury karnej, zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 8 lutego 1933 r. L. B. II 2/40/33 konfiskatę „Dziennika Ludowego” Nr. 31 z daty Kraków 8 lutego 1933 r. z powodu treści: 1) artykułu zamieszczonego na stronie 1 pod tytułem „MŁYN MIELE” w ustępie od słów „Wszak nie jest” do słów „same piewy”; albowiem treść tego ustępu zawiera znamiona występkę z art. 127 kk. 2) artykułu, zamieszczonego na stronie 5 pod tytułem „PROCES BRZESKI W APELACJI” w ustępie od słów „Już wtedy” do słów „chwila ciszy”; od słów „Nie mamy” do słów „przydzielono”; od słów „Przydzielono p.

Krakowska klasa robotnicza wobec wyboru prezydenta miasta Krakowa

W myśl artykułu 67 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo stanowienia w sprawach, należących do zakresu działania samorządu, przysługuje radom obieralnym.

Statut miasta Krakowa (§ 18) postanawia, że członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy, prawo głosowania mający.

Nie istnieje ustawa upoważniająca pana wojewodę do nominacji całej Rady miasta Krakowa.

W tych warunkach nominowana Rada miasta Krakowa nie jest prawną reprezentacją ludności miasta, nie jest również wyrazem woli większości mieszkańców miasta Krakowa i nie posiada zaufania ludności miasta Krakowa.

Mianowana krakowska Rada miejska jest

prywatnym zebraniem wyłącznie członków stronnictwa BBWR, odbywającym się na ratuszu w salach Rady miejskiej.

Prezydent miasta, wybrany przez taką mianowaną Radę miejską, nie jest przedstawicielem ludności miasta Krakowa.

Dlatego klasa robotnicza miasta Krakowa, zorganizowana w szeregach polskiej partii socjalistycznej uważa dokonać się mający wybór prezydenta wyłącznie za wybór męża zaufania BBWR przez prywatne zebranie BBWR i z tego powodu odmawia wybrać się mającemu prezydentowi miasta zaufania krakowskiej klasy pracującej.

Okręgowy Komitet Robotniczy
Polskiej Partii Socjalistycznej
Kraków - miasto.

„Ostra” walka z kartelami

Jeszcze na jesieni ub. r. p. premier Prystor zapowiedział „ostrą” walkę z kartelami o obniżenie cen. Szef rządu stanął na stanowisku, że wobec wielkiego spadku cen artykułów rolnych i wobec znacznego potaniaenia produkcji w związku ze zniżką cen i zniżką płac, nie można utrzymać cen wyrobów kartelowych na dotychczasowej wysokości.

Po tem autorytatywnym oświadczeniu zaczęła się — polemika prasowa. Lewiatan zmobilizował swe czołowe pióra i w pocie czoła „dowodzono”, że kartele nie mogą cen obniżyć, chyba — tu nastąpił cały szereg warunków: odpisanie zaległości podatkowych, zmniejszenie świadczeń społecznych, obniżenie taryf kolejowych itd. Nastąpiło śmieszne widowisko: tesaan rząd, który reklamuje się i jest reklamowany jako rząd „silnej ręki” jakoś wobec Lewiatana nie mógł zdobyć się na okazanie siły, lecz zadowolił się targami i — polemiką w prasie sanacyjnej. Doszło do tego, że jeden z referentów budżetowych (p. Minkowski) polemizował z trybuną sejmowej z polityką kartelową rządu, że referent przeciwstawił się ministrowi przemysłu i handlu.

Wynik tych groźb, polemik i kontrowersji? Dotychczas rząd nie potrafił zmusić żadnego kartelu do wydatnej obniżki cen — poza żelazem; stało się nawet przeciwnie, bo oto kopalnie węgla pośrednio podwyższyły ceny. Ciągłe czyta się w prasie sanacyjnej, że akcja przeciwkartelowa jest w toku, ale ceny jak nie ruszyły, tak dalej stoją na miejscu. Lewiatan asekuje się na wszystkie strony, ostatnio przez wybór b. ministra i komisa-

rza w Gdańsku p. Sirasburgera na prezesa rozszerzył swe koneksje na terenie rządowym.

Ale rząd głosi, że nie popuści, że musi akcję polanienia przeprowadzić do końca. Dla uspokojenia opinii publicznej ogłasza się następujący komunikat: „Akcja rządowa, zmierzająca do dalszego obniżenia cen artykułów przemysłowych skartelizowanych prowadzona jest przez powołane czynniki w dalszym ciągu z tem, że cała ta akcja ma być zakończona do dnia 15 marca. Jak słyhać, wysunięty został postulat obniżenia cen przemysłu naftowego o 30 proc., węgla o 20 proc., cementu o 20 proc. i papieru również o 20 proc. Co się tyczy cementu, to władze kierujące tą akcją zniżki cen, uważają, że już w najbliższym czasie osiągną swój cel. Rokowania z przemysłem węglowym są obecnie w toku”.

Bardzo piękne obietnice, gdyż obniżka o 20 i 30 procent jest, jak na nasze stosunki, dość znaczną i dla konsumpcji silnie wchodzącą w rachubę. Ale dziwna rzecz: dlaczego ta akcja ma trwać do 15 marca? Jeżeli rząd, jak mówił w Sejmie, rozporządza środkami przymusowymi, dlaczego nie stosuje ich zaraz, lecz odracza je — po tylu odroczeniach — znowu na miesiąc? Nie sądzimy, że termin 15 marca stoi w związku z sesją sejmową, która wtedy prawdopodobnie będzie już zamknięta. Rząd nie ma potrzeby ani powodu obawiać się, że jego wystąpienie przeciw kartelom spowoduje „ducha opozycji” w BB. A może idzie o to, aby kartelom dać okazję do zgarnywania zysków na początek sezonu wiosennego?

Mały feljton

PAMIĘCI OSWALDA BALZERA

Dziesięć dni w niesłychanym napięciu
Przepracował gorączką objęty.
Siłę uczuć owych dni dziesięciu
Przełaz w swe poważne argumenty.
Pragnął zwalczyć groźny prąd ze Wschodu,
Ten uczony, ta chluba narodu!

Pisał pięknie co czuł serca głębią.
Gdy naukę ujrzał w poniewierce;
Ale duszę miał nazbyt gołębią.
A więc pękło to gorące serce.
Cenne życie oddales w ofierze,
Profesorze Oswaldzie Balzerze!

Checiales bronić wiedzy i kultury,
Ty — coś zdobył Polsce Morskie Oko;
Lecz nie miałes dość twardej natury,
Lub cios dotknął Cię nazbyt głęboko.....
Napisales i padles wśród boju
I odszedles w krainę spokoju.....

ZDARZENIA I LUDZIE

Krewni Prezydenta

W niedawnym przesileniu niemieckim wybitną rolę odegrał p. pułkownik Oskar von Hindenburg, syn i adiutant Prezydenta Rzeszy, Paula von Hindenburga. Młody pułkownik ma wielki wpływ na starego marszałka polnego, i w pałacu Prezydenta syn rozstrzyga, chociaż ojciec podpisuje.

Pułkownik von Hindenburg, jak twierdzą wtajemniczeni, był właściwym sprawcą powołania Hitlera na stanowisko kanclerza. Intryga byłego kanclerza von Papena, który za plecami wodza narodowych socjalistów chciał się dostać na wysokie stanowisko rządowe, nie udałoby się bez życzliwej pomocy i czynnej współpracy młodego Hindenburga.

O młodym Hindenburgu zaś opowiadają następującą historię:

Jak wiadomo, z inicjatywy p. v. Oldenburg - Januschau, obszarnika wschodnio - pruskiego i przyjaciela Prezydenta, przeprowadzono przed paru laty zbiórkę publiczną na cele nabycia dla Hindenburga majątku ziemskiego. Uzbierano tyle pieniędzy, że starczyło na zakup wcale dużego i pięknie zagospodarowanego majątku Neudeck. Majątek ten stał się własnością Hindenburga, który chętnie spędza tam wolne chwile.

Pozostawiamy na boku pytanie, czy taki dar jest odpowiednim sposobem wyrażania hołdu dla starego wojaka. Ciekawsze są dalsze losy Neudeck'u po przekazaniu go Prezydentowi w darze.

Jak każda posiadłość ziemska, majątek Neudeck, musiał być przy zmianie właściciela zarejestrowany w księgach hipotecznych. Otóż jako hipoteczny właściciel majątku figuruje nie Marszałek Paul von Hindenburg, lecz pułkownik Oscar von Hindenburg. Po kilkunastu miesiącach urządzono nową zbiórkę, tym razem na doprowadzenie majątku i zamku Neudeck do stanu, odpowiadającego godności mieszkańca. Za pieniądze magnatów ciężkiego przemysłu Neudeck stał się naprawdę luksusową siedzibą wiejską, wymagającą odpowiednich kwot pieniężnych na jej utrzymanie. Właściciel Neudecku, pułkownik von Hindenburg, stał się kolegą tych obszarników pruskich, którzy, żyjąc nad stan w swoich Rittergüt'ach, żębrzą u Rządu o pomoc dla „upadającego” rolnictwa.

Przy zmianie właściciela Neudeck'u stała się rzecz, która wywołała żywe komentarze. Prawo niemieckie przewiduje podatek od tego rodzaju darów. Wypadałoby, aby ofiarodawcy złożyli się i na ten podatek, ale skarb państwa wspaniałomyślnie zrezygnował z tego. Poza to, zapisując już obecnie majątek na imię syna Prezydenta zaoszczędzono na przyszłość opłatę podatku skarbowego. Przecież Prezydent liczy już ponad 86 lat!

Jednym z powodów obalenia gen. Schleichera było dopuszczenie przez niego do debaty w sprawie tak zw. „Osthilfe”, pomocy dla rolnictwa pruskiego, z której korzystali junkrzy dla celów, mało z rolnictwem związanych. Młody Hindenburg stał się jednym z tych obszarników, dla których rewelacje te były wielce nieprzyjemne.

J. S.

Robotnicy pop'erajcie swoje pismo

Rozłamy i „herezje” Po VI Zjeździe Komunistycznej Partii Polski

Niedawno odbył się VI zjazd K.P.P. (Komunistycznej Partii Polski). Sporo informacji o zjeździe oraz uwag. oświeclających powzięte uchwały, znajdziemy w Nr. 9 — 10 komunistycznego „Nowego Przeglądu”, zwłaszcza w artykułach Leńskiego i Bronkowskiego.

Cóż dał ten nowy zjazd K. P. P., który się odbył w chwili dla proletariatu tak trudnej i odpowiedzialnej? Żadnych nowych myśli nie widzimy. Widzimy natomiast na każdym kroku stary duch taktyki rozłamowej i sekcjarstwa!

Pierwszą troską zjazdu było, naturalnie, „napiętnowanie P. P. S. i zwalanie na nią winy za wszystko Leński pisze:

Szczególność trudność w rozwoju walk klasowych stanowi zyczne manewrowanie socjal-faszystów (PPS), starającego się ułatwić burżuazji kapitalistycznej wyjście z kryzysu pod osłoną frazesów o wyjściu demokratycznym.

Zjazd przyznał, że P. P. S. stoi mocno i nie poddaje się komunistycznej demagogii.

Cóż wobec tego jest najpilniejszego do roboty? Oczywiście, zwalczanie P. P. S.:

„Partja winna systematycznie demaskować i zawczasu paraliżować manewry socjal-faszystowskie w praktyce codziennej walki”.

Innymi słowy, na pierwszym planie stanie nie walka z faszyzmem, lecz walka z ruchem socjalistycznym, zwalczającym ten faszyzm.

Naturalnie chodzi nie tylko o P.P.S., ale także i o inne partje socjalistyczne, np. o „Bund”. I bundowców trzeba „dusić”, ile się da:

„Walka przeciwko elementom separatyzmu w stosunku do pracy na terenie żydowskim wiąże się ściśle z walką przeciw naciskowi ideologii bundowskiej i Poalej - sjonistycznej na nasze szeregi. Zjazd zaostriżył czujność partii w stosunku do przejawów przemycania do naszych szeregów tej wrożej nam ideologii”.

I tu więc zjazd „zaostriżył”... Słowem, systematycznie zaostriża się i pogłębia się rozłam w szeregach proletariackich. To jest troska główna. Ale może przynajmniej na terenie zawodowym zjazd zrozumiał konieczność solidarności proletariackiej w epoce kryzysu i faszyzmu? Nic podobnego:

„Rozbudowa sieci związków klasowych, fabrycznych grup Lewicy Związkowej i zacięta walka o masy w związkach zawodowych reformistycznych (PPS), chrześcijańskich i t. d. staje się niezbędnym warunkiem”.

Oto więc główna dyrektywa zjazdu: „łamać”, „niszczyć”, osłabiać szeregi proletariackie w obliczu silnego, potężnie uzbrojonego wroga — faszyzmu.

Przyznać trzeba atoli że zjazd nie oszczędza także własnych szeregów. Zjazd występuje przeciwko „odchyleniom” we własnym obozie, zwłaszcza przeciwko takim „odchyleniom”, które zmierzają do jednego frontu z P. P. S. Leński pisze:

„W dziedzinie walki z odchyleniami zjazd zaostriżył uwagę partii na konkretnych przejawach najbardziej niebezpiecznego oportunizmu prawicowego, zwłaszcza w stosunku do manewrów socjal-faszystowskich”.

Znowu więc zjazd „zaostriżył” coś. Tym razem — rozłam we własnych szeregach. Przecież pokazuje się, że rozłam w K. P. P. jest faktem dokonany. Albowiem Leński oświadcza: „Zjazd podkreślił wzmożone niebezpieczeństwo trockizmu, wyrastającego w Polsce na gruncie zbankrutowanej ideologii kostrzewizmu i romających tru-

dności”.

Jak widać, mimo ciągłej walki z „heretykami”, niebezpieczeństwo się „wzmogło”, a usławiczne „zaostriżenie” sekcjarskiego stanowiska do niczego nie prowadzi. Czytamy dalej:

„Prawicowi dwulicowcy stali się kontrabandydami wewnątrz partii. Platforma grupy trockistowskiej która postawiła siebie poza obręb partii, wyobraża mieszaninę wszelkich koncepcji prawicowych i zbieżnych z nią poglądów trockistowskich”.

To też grupa „kostrzewo - trockistowska” jest uznana przez zjazd za „agenturę socjal-faszystów”, która „idzie na rękę defensywie w jej walce z KPP; moralno - polityczną odpowiedzialność za tę grupę ponoszą Warski i Kostrzewa, którzy do tej chwili nie skapitulowali przed partją”.

Oto do jakich szaleństw, głupstw i skandalicznych bredni dogadała się K. P. P. Ci nawet we własnych szeregach, którzy próbują stawiać opozycję Stalinowi, są piętnowani, jako „defensywiacy” — nawet tacy starzy i zasłużeni działacze, jak Warski i Kostrzewa.

Taki był ten szczególny zjazd Łamał bez skrępowań i opamiętania nawet własne szeregi. Jest coś prosto nieprzytomnego i nieprawdopodobnego w tym scholastycznym sekcjarstwie i w tej rabiej pokorze wobec formuł stalinowskich. Życie i troski proletariatu są tym niewolnikiem formuły i rozkazu — obce.

Cóż jeszcze uchwalili zjazd? Oto zmienił program narodowościowy, wracając — jak powiadają komentatorzy — do „starej leninowskiej formuły” prawa narodów do samookreślenia — aż do oderwania się od Polski. A czy dotychczas tego nie było? Właśnie — powiada Bronkowski — to hasło było ograniczone przez łączenie go z hasłami „połączenia z Białorusią i Ukrainą sowiecką”. Najsilniej (właśnie w dobie hitleryzmu) zjazd podkreśla „prawa” Górnego Śląska i Pomorza do oderwania się od Polski. Bronkowski z ubolewaniem pisze:

„Hasło — prawo do samookreślenia Górnego Śląska aż do oderwania od Polski — nie było faktycznie hasłem dla codziennej mobilizacji mas, do walki lecz raczej formalnie dozepiane było do naszych wydawnictw i odezw”.

Ciekawe hasło „mobilizacji” znalazł zjazd dla ludu górnośląskiego! Takie samo hasło znalazł teraz Hitler... Tymczasem K. P. P. kładzie wielki nacisk na to „hasło”. W „Nowym Przeglądzie” znajdujemy obszerną odezwę Komitetu Centralnego K. P. P. w tej sprawie; w tej odezwie partja nawołuje do walki o „zburzenie traktatu wersalskiego, o samookreślenie dla Górnego Śląska i Korytarza Gdańskiego aż do oderwania od Polski”. Nie tak dawno, przed kilku laty, K. P. P. rzucała inne hasła: walki o polskość Śląska; teraz wciąż zmieniając swoje „hasła” przeszła na stanowisko oderwania Śląska i Pomorza od Polski.

Jak widzimy rezultat VI zjazdu są wcale „obfite”... Cóż jeszcze? Nowy program partii, w którym atoli niewiele jest nowego. Ciekawym jest tylko — obok rzużenia cytowanego hasła narodowościowego — także hasło zdobywania chłopstwa i to bynajmniej nie tylko biednego, lecz także „średniaka” — jak to obszernie wywodzi w tymże „Nowym Przeglądzie” p. Jeż. Poza to program z partja odrzuca „prawicową” teorię dwóch etapów, to znaczy przypuszczenie, że rewolucja burżuazyjno - demokratyczna może być chociażby „prawdopodobnym” etapem do re-

wolucji socjalnej.

Widzimy więc cały plan VI zjazdu. W obecnej tak trudnej dla proletariatu chwili dziejowej, obca życiu partja umie tylko pogłębiać rozłam w proletariacie, walczyć z „herezjami” we własnych szeregach i powtarzać stare zbankrutowane formuły. Staje się wobec tego — jak słusznie powiada Kautsky — faktyczną sojuszniczką reakcji i faszyzmu.

KAZIMIERZ CZAPINSKI.

Na marginesie Ich „metody”

„Kurjer Poranny” popełnił w ciągu paru dni parę bardzo paskudnych oszczerstw, skierowanych przeciwko tow. H. Libermanowi, p. J. Dziedzichowskiemu, osobno przeciwko tow. A. Zdanowskiemu. Oszczerstwa te napiętnowano ze wszelkich stron w sposób równie ostry, jak na to one zasłużyły w oczach każdego uczciwego człowieka. Ale warto do nich podejść i od innej nieco strony...

Wzemy na stół sprawę „ataku” na tow. Libermana.

P. Stawek oświadczył, jako premier, z trybuny sejmowej, że „w Brześciu nie było żadnego sadyzmu”; p. Michałowski zapewniał o tem samem w swojej ówczesnej roli prokuratora. Altiści p. W. Stępczyński, po powrocie z „sanacyjnego” wygnania redaktor „Kurjera Porannego”, wali po dwóch latach pięścią w stół: nieprawda! — powiada; pp. Stawek i Michałowski wprowadzali po dwukroć w błąd opinię publiczną; jakto, nie było w Brześciu sadyzmu? Przecież, gdy pos. Liberman po upływie dwóch lat rozebrał się wobec Herriota oraz rozmaitych innych radykałów francuskich, gdy im pokazał ranę na ciele nagim — to tak nimi wstrząsnął, że wnet odmówili Polsce drugiej transzy pożyczki kolejowej. Czy można sobie wyobrazić jaskrawsze, bardziej namacalne zadanie kłamu słowem pp. Stawka i Michałowskiego?

A moral?... nawet przy obmyślaniu oszczerstw trzeba dbać o pewne minimum... inteligencji; nie wystarczy „odważne” zastrzeżenia: „podobno”, „jak słycać” itp. P. Stawek wyszle znów na „wygnanie”... I będzie miał słusność zupełną.

Inaczej postąpiła sobie redakcja „Kurjera Porannego” z tow. A. Zdanowskim; wyszali sobie z palca i napisali: „Zdanowski ukradł pieniądze”. Tow. Zdanowski posłał im sprostowanie na podstawie przepisów prasowych. A oni, ci „dżentelmeni” sprostowania nie zamieścili, jeno zakomunikowali swoim czytelnikom, że — uważacie — p. A. Zdanowski nam „wyjaśnia”, że wcale nie kradł żadnych pieniędzy. I spokój! Jutro siędzie sobie taki pan i napisze z braku tematu: „X. zamordował żonę” („podobno”, „jak słycać”); następnego dnia zanotuje w rubryce wypadków: „Żona X. „wyjaśnia” nam, że — owszem — żyje i nie została zamordowana”. Poczem chędną w glorię, że „uzdrowia” moralność publiczną.

Zachęcające jest to środowisko naszej „elity”. Ze świecą szukać takich po świecie!...

Bez komentarzy

Prasa prowincjonalna domagała, że p. sędzia Chodecki, sędzia-referent sprawy brzeskiej w Sądzie Apelacyjnym, deklarował swego czasu głośno i publicznie, że według jego sumienia i jego przekonania, więźniów brzeskich należało nie posyłać do Brzesca, jeno z punktu powiesić. P. przewodniczący Sądu Apelacyjnego Gacek zakomunikował we wtorek, 7 lutego, oficjalnie w odpowiedzi na wniosek obrony o wyłączenie p. Chodeckiego z kompletu sędziowskiego (z powodu stanowiska, jakie zajął p. Chodecki, jako sędzia, w procesie red. Małychy), że p. sędzia Chodecki zaręczył Sądowi Apelacyjnemu na posiedzeniu gospodarczym, iż czuje się we własnym sumieniu człowiekiem zupełnie bezstronnym w stosunku do oskarżonych więźniów brzeskich.

O co ten gwałt?

Przedewszystkiem jedno zasadnicze stwierdzenie: dla opinii polskiej, jakkolwiek ona jest co do swego nastawienia w polityce wewnętrznej zorientowana, nie istnieje kwestja „granic zachodnich” — w szerszym — czy „korytarza pomorskiego” — w węższym znaczeniu. Opinia polska, czy na podstawie traktatów czy na podstawie odczucia, jest jednomyślna co do tego, że Polska na tej granicy jest nasycona w czynnym i biernym tego słowa znaczeniu tj. nie myśli ani o rozszerzeniu tych granic ani temniej o ich uszczupleniu.

Drugie stwierdzenie: cała, można powiedzieć, opinia niemiecka jest przeciw obecemu stanowi granicy polsko - niemieckiej — z tą chyba różnicą, że dla jednych kamieniem obrazu czy — jak nacjonalisci się wyrażają — rzeczą nieznośną jest istnienie tylko „korytarza”, dla drugich pojęcie to obok Pomorza obejmuje też G. Śląsk a nawet Poznańskie. Jednakże ta opinia niemiecka nie jest zgodną co do środków, jakie mają być użyte dla uzyskania zmiany: demokraci a nawet poniektórzy wątpliwej marki pacyfiści mówią o środkach pokojowych tj. o układach, szowiniści zaś rozmaitej maści odrzucają ten środek, mówiąc wyraźnie o wzięciu jako najlepszym „germańskim” środkiem.

Oba te odmiany opinii wychodzą z tegosaramego założenia, dającego się ująć w znanych słowach: rewizja traktatów pokojowych. Sprawa granicy polsko-niemieckiej nie jest jedynym i wyłącznym celem tej rewizji, ale jest — ze względu na pokój — najniebezpieczniejszą i najbardziej bezpośrednią. Chodzi jednak o to, czy należy te rzeczy traktować z tym impetem, który teraz im się nadaje, czy warto akurat teraz, gdy w Genewie rozgrywa się może końcowy akt tragikomedji nazwanej rozbrojeniem, polemizować w parlamencie, w prasie itd. i czy nie jest to przypadkiem tak dziś ulubiona dywersja dla odwrócenia uwagi od innych spraw.

Obecna faza ataku i odpowiedzi w sprawie „korytarzowej” czerpie swe źródła z oświadczeń Hitlera na zgromadzeniach i wobec przedstawicieli prasy zagranicznej. Czy i co

nowego powiedział Hitler? Powiedział, powtórzył to samo, co mówili przed nim czynni tj. na urzędach będący politycy niemieccy. Dawnoż to był w Polsce ogromny krzyk z powodu mowy Treviranusa, który przecież był wtedy czynnym ministrem i to dla kresów wschodnich? Czy deklaracje poprzednich kanclerzy Brüninga i Papena pozostawiały jakieś wątpliwości co do aspiracji — nie mówimy o zamiarach — niemieckich?

Z powodu Hitlera krzyk ma specjalne znaczenie. Hitler jest przedstawicielem, bądźco-bądź, bojowej części swego narodu i mimo wysokiego urzędu pozostał czem był: agitator partyjnym. Hitler ma przed sobą trudne, wprost niewykonalne zadanie: spełnić wszystkie te obietnice, któremi opętał 14 milionów wyborców, po których plecach osiągnął swój cel. Każdy wie, że nie jest w stanie spełnić najważniejszego swego przyrzeczenia: dać pracę 6 milionom bezrobotnych i ta świadomość pcha go do ryzykownej gry, jaką uprawiają wszyscy dyktatorzy i zbankrutowani „przywódcy narodu”: do odwrócenia uwagi od bolączek wewnętrznych i skierowania jej na politykę zagraniczną. To samo robił Mussolini, to samo robił Stalin, zanim przekonał się, że kwestja chleba jest ważniejszą niż wszystkie zdobycze terytorjalne.

Poza tym głównym powodem do krzyków ma Hitler jeszcze specjalny: chodzi o wytarowanie a gdy się to nie uda, o wymuszenie ustępstw w Genewie w kwestji równouprawnienia tj. powiększenia zbrojeń. Powiększenie Reichswehry choćby tylko o 100.000 ludzi dałoby mu możność wcielenia do jej szeregów tyluż swoich bojowców, co z jednej strony ogromnie odciążałoby jego budżet, a z drugiej dałoby mu do ręki najsiłniejszy atut władzy, który obecnie leży poza zakresem jego władzy.

Dla nas ten krzyk o Hitlera ma głębsze znaczenie w związku z polityką wewnętrzną. Pod pozorem „scementowania” opinii publicznej dla jednomyślnego odparcia zakusów „korytarzowych” chce się wzmocnić stanowisko sanacji, gdyż przecież tylko ona jako czynnik rządzący jest powołana do kierowania tym ruchem obronnym, do przemawiania już w imieniu całego narodu przed forum zagranicznym.

Widzieliśmy już początki tych zachcianek w wystąpieniach p. Miedzińskiego i widzimy usiłowania prasy sanacyjnej w kierunku odwrócenia uwagi od całego kompleksu spraw wewnętrznych i przeniesienia jej na teren polityki zagranicznej i wojskowej. Te właśnie usiłowania dają podstawę do sceptycyzmu i do — ostrożności.

Koleżeństwo legionowe:

JEDNI GÓRĄ, DRUDZY DOLINĄ

Zarząd główny związku legionistów rozesał specjalną poufną instrukcję do wszystkich okręgów i oddziałów związków legionowych, przy czem jednakże za pośrednictwem „Iskry” został opublikowany punkt 5 tego poufnego okólnika, odnoszący się do „Nowej Ziemi Lubelskiej”. — Brzmi on następująco:

„Dziennik, wychodzący w Lublinie pod nazwą „Nowa Ziemia Lubelska” jest prywatną własnością redaktora Adama Zajączkowskiego, wobec czego zarząd główny Związku legionistów stwierdza, że poglądy, wyrażone przez tego redaktora, nie mogą być uważane za poglądy Związku legionistów”.

„Nowa Ziemia Lubelska” odpowiada na to, że plenarne zarządy okręgowe Związku legionistów i powiatów województwa lubelskiego nie dalej, jak 8 bm. uchwałyły rezolucje, stwierdzającą, że „...pozytywne momenty, jakie zawiera cały szereg artykułów, zamieszczonych na łamach „Nowej Ziemi Lubelskiej” świadczą o wspólnej ideologii z naszym obozem...”.

Nadto dorzuca „Nowa Ziemia Lubelska” parę dosadnych własnych oświadczeń — między innymi:

„Wasze poglądy podzielają tylko ci, którym chodzi o żłób pełny — którym dziś jeszcze rozporządzacie.

Niech tylko wymknie się wam „ów skarb” — a zobaczymy wielu przy wasz zostanie!...”.

Z życia robotniczego

PO WYPowiedzeniu UMOWY
W Górnictwie

W związku z wypowiedzeniem umowy zarobkowej w zagłębiach krakowskim i dąbrowskim odbędzie się w niedzielę 19 bm. o 10 rano konferencja radców zalagowych i członków zarządów oddziałów CZG w Domu robotniczym w Trzebinii.

Okręgowy Sekretarjat CZG.
w Chrzanowie.

MARTA OSTENSO

83

Ród szaleńców

ROZDZIAŁ XXI.

Następnego dnia, siedząc w pociągu naprzeciw Bejlisa. Elza czuła gwałtowną chęć do płaczu. Była znowu małą dziewczynką, która na swej mapie geograficznej kochała daleki świat, albo na statku niezrównanie wspaniałym i szybkobieżnym mknęła po cichem zielonem listowiu altany z wyczyńców, mknęła hen daleko, poza granice czasu i przestrzeni. Była małą Elzą Bowers, jadącą niezmiernie daleko — z Bejlisem Carewem do Chicago. Myślała była już tam, na dalekim horyzoncie, w samym środku tego bezustannie wirującego krajobrazu. Przebiegała ulice maleńkich, całkiem zaśmieczonych miasteczek na prerji, zaglądała pod dachy, w zuchwałym bandytyzmie rusałki kradła wszystkie ich cenne tajemnice. Unosiła się ponad samotnemi, białemi przestrzeniami obcego świata, ponad czarnemi plamami lasów, pól i pustych wzgórz, sterczących jedne nad drugimi. W nieokiełznanem, bezwstydnem szczęściu wchłaniała w siebie całe życie świata, zamykała je mocno w swoim sercu.

Cicho, głosem dziwnie tęsknym przemówił do niej Bejlis. — Elzo, nigdy w życiu nie widziałem czegoś tak pełnego życia, jak twoja twarz. Co się tam dzieje za twemi oczyma?

— Przenigdy nie potrafiłabym tego powiedzieć! — wyznała z uśmiechem.

Pochylił się ku niej i ujął jej rękę. — Czy wiesz, że gdybyśmy kiedyś wyruszyli ra-

zem w świat — ty i ja — w życie bogatsze, mniej proste niż obecne — nigdy nie zdołałbym cię zatrzymać przy sobie. Mam wrażenie, że nigdy sobie tego dotychczas nie uświadomiłem.

Słowa jego przepelnily ją nagłą radością. Uśmiechnęła się tajemniczo. Może i dobrze, że on tak myśli — ale jak mało, jak zgola nie wie, że jest tak bosko głupi!

W Chicago oczekiwał ich Joel. I w ciągu pierwszej godziny Elza uświadomiła sobie chłodne, silne przeobrażenia swej istoty, które wpłynęło też na jej uczucia dla Joela. Ukradkiem patrzyła od czasu do czasu na jego żywą, ruchliwą twarz, tryskającą humorem, lub stężała w nagłym, prawie melancholijnym spokoju, i niespodzianie błysnęło w niej poznanie, jakim okrucieństwem byłby związek małżeński jego z Lilą Fletcher. Pomyślała o dziecku Lili, dziecku Joela Carewa. Kiedyś będzie zapewne posiadać piękność i romantyzm, potężny czar, jaki nigdy nie może być udziałem żadnego dziecka pocziwego Aksela Fosberga. Przypomniała sobie swe rozgoryczenie na Joela Carewa, gwałtowne oburzenie, jakie w niej wywołało wyznanie Lili. Teraz dopiero zrozumiała, czego nie była by sobie nigdy powiedziała bez tego spotkania z Joelem; ostatnie miesiące dokonały w niej przeobrażenia.

Świadomość tej zmiany niepokoiła ją w ciągu tych dni wiosennych, pełnych huku i hałasu, kiedy oboje z Bejlisem beczynnje wędrowali po ogromnych magazynach i ulicach pełnych ludzi, rozkoszowali się widokami i muzyką i w przyjemnych lokalach radośnie spożywali swe posiłki. W głębi jej istoty trwał ten dziwny niepokój, niby

głos przestrogi: „Carewowa... przeocząca wszystkie występki Carewów... kupująca swe suknie w Chicago — druga Florencja Breen, druga Grace, druga Ada. Głos ten brzmiał jednak tylko słabo; natomiast głos Bejlisa, obok niej, był żarliwy i nalegający.

Czuła się nieskończenie, beztrudnie szczęśliwą. Przedewszystkiem uszczęśliwiał ją potężny, gorączkowy rytm hałaśliwej metropolii, której głosem było dzikie wycie wichru i białozielony rozgwar fal na brzegach jeziora Michigan — jej duszy. Niechętnie myślała Elza, że będzie musiała opuścić ją i wrócić do codzienności, zamiast wciąż wędrować dalej i dalej w nieznanie.

W przeddzień wyjazdu, w zielonym, wiochrem smagany zmięrczu, wsłuchiwała się wieczorem na brzegu jeziora w grzmoty jego fal. Bejlis ujął ją za rękę. — Elzo — rzekł poważnie — ty nigdy prawdopodobnie nie zrozumiesz, jak wiele znaczyło dla mnie, że w ostatnich dniach byłaś taka szczęśliwa. Któregoś dnia — może nawet w niedalekiej przyszłości będziesz posiadać wszystko, będziesz mogła jeździć gdzie zechcesz, używać wszystkiego. Zanim to jednak nastąpi, będziesz mi potrzebna, Elzo — może nawet ogromnie potrzebna.

W głosie jego brzmiał dziwny akcent. W niezwykłych refleksach jeziora wydał się jej opromieniony melancholijną urodą Piotra Carewa i zdjął ją lek.

— Czemu to mówisz, Bejlisie?

Lekko poklepał jej rękę. — Tak sobie — bez powodu! Powinnaś tylko wiedzieć, że jesteś mi potrzebna — cokolwiek się stanie, będziesz mi potrzebna!

(Ciąg dalszy nastąpi)

Kazimierz Pużak

IDEA ARMJI LUDOWEJ

Zagadnienia obrony niepodległości a rządu „sanacji”. Dlaczego głosujemy przeciw poborowi rekruta?

Mowa sejmowa według stenogramu

Przemówienie referenta p. Sicińskiego zmusza mnie do zajęcia stanowiska, nie tylko wobec samej ustawy o poborze rekruta, ale i do zajęcia stanowiska politycznego.

Już tak się utarło w Sejmie i nie tylko w poprzednich Sejmach, ale i w Sejmie z wyborów brzeskich, że Rząd tylko dwa razy właściwie przychodzi do Izby w sprawie wojska, w sprawie obrony kraju: raz po pieniądze, gdy zgłasza budżet, a drugi raz, gdy żąda rekruta.

W tych dwóch postulatów właściwie zamyka się całokształt zainteresowania Izby sprawami wojska i obrony. Gdybyśmy patrzyli na te sprawy z punktu widzenia złośliwego zadowolenia i drwiny politycznej, to byśmy powiedzieli, że dobrze się dzieje, że właśnie Rząd Wasz tak traktuje Sejm Wasz, Sejm Waszej większości, nie chce wogóle z Wami mówić, — tylko załatwia wszystko, co dotyczy wojska i obrony poza Sejmem. (Protesty na ławach B.B.).

SPRAWA OBRONY.

Ale, proszę panów, sprawa wojska i sprawa obrony nie jest własnością tylko Rządu i nie jest monopolem Waszym, Panowie, i dlatego musimy z całą stanowczością odeprzeć te frazesy niepo czytalne, które padły tutaj z tej trybuny, a które miały imputować nam jakieś stanowisko niegodne socjalistów polskich wobec wielkiej sprawy, jaką jest obrona kraju, zwłaszcza w chwili dzisiejszej. Tak traktuje się sprawę obrony i sprawę wojska w tej chwili, gdy, jak p. referent dziś tu stwierdził, Hitler zagroza bezpośrednio zachodniej granicy. Kto, jak kto, ale Panowie powinniście trochę z rezerwą mówić o Hitlerze. Przypomnijcie sobie panowie te peany, które wypisywała prasa „sanacyjna” i wogóle reakcyjna na cześć Hitlera. (Protesty na ławach B.B.).

Panowie sobie chyba przypominają, z jaką satysfakcją Panowie odnotowywali „akty mocy” Hitlera, podkpiwając sobie z socjalnej demokracji, mówiąc, że ona musi ulec przed Hitlerem. Może jeszcze bardziej oburzy Was przypomnienie, żeście sięgali nawet do takiego autorytetu, jak Mussolini, który przecie w sprawie Pomorza zajął stanowisko inne, niż Panowie. Uważaliście za wskazane przejść drogą na Rzym, by pośrednio wzmocnić autorytet Hitlera, będącego dziś u władzy. To są konsekwencje. (Wrzawa na ławach B.B.) Panowie mogą się w tej chwili oburzać, ale w polityce każdy krok obowiązuje. Dlatego argument o Hitlerze rzucony na szalę dyskusji o poborze rekruta, jest tylko manewrem politycznym, którego Panowie w danej chwili chętnie używają.

NIECHLUJSTWO PRAWNE.

Ale poza tą frazeologią referent przytoczył motywy „rzeczowe”, które są sprzeczne z zasadami konstytucyjnymi. We dług Konstytucji konieczna jest ustawa o etatach w armii a więc o właściwej liczbie każdorazowego rocznika rekruta. Ta sprawa pomimo prawie 15-letniego istnienia niepodległego Państwa nie jest załatwiona. A z tem związana jest cała polityka budżetowa wojska. Panowie powiadają, że nie jest to zagadnieniem ustawy ani Konstytucji czy li że przy wotowaniu rekruta, nie musi być ustalona wysokość wydatków pieniężnych na utrzymanie nowowcielonych żołnierzy. Referent odwyła nas do uchwalonego budżetu. Budżet zaś, jak stwierdził w dyskusji jest budżetem „luzów”, a budżet Ministerjum Spraw Wojskowych jest raczej ale,

pym kosztorysem gdzie każdy może wsmętać to, co mu się podoba. Ustawa budżetowa przewiduje globalną cyfrę wydatków wojskowych, zamykającą się w cyfrze 822 miliony. Ale to jest wydatek na wszystkie potrzeby obrony, nie wyłączając także armii koszarowej. Pytam się referenta, które pozycje budżetu dają pokrycie ustawy o poborze rekruta? (Przerywania).

Takiej pozycji oczywiście niema i dlatego z punktu widzenia choćby formalno-konstytucyjnego ta ustawa jest nie do przyjęcia.

WOJSKO TYLKO DLA OBRONY NIEPODLEGŁOŚCI

Z punktu zaś widzenia zasad niejednokrotnie wskazywaliśmy wszędzie, gdzie było miejsce i czas po temu, że stoimy na stanowisku obrony kraju, obrony jego niepodległości.

Ale musi być jeden warunek spełniony, żebyśmy mogli wotować pieniądze, żądać rekruta i brać odpowiedzialność za pracę wojska. Armia w Polsce musi być rzeczywiście tylko funkcją obrony kraju, musi być organem który będzie nastawiony na zewnątrz, a nie instrumentem władzy, któryby zapewniał tej władzy samowolę i swawolę. (Wrzawa).

Jak długo armia będzie podstawą rządów autokratyczno - dyktatorskich i będzie nastawiona na walkę z „wrogiem wewnętrznym”, a więc ze społeczeństwem... (Wrzawa na ławach B.B.) tak długo nikt nie ma prawa żądać od nas, byśmy głosowali za poborem rekruta. (Przerywania na ławach B.B.).

Panowie chcą nam zasugerować sprawę Hitlera i hitleryzmu. Panowie chcą wywołać w opinii publicznej wrażenie, że opozycja nie docenia niebezpieczeństwa, zagrażającego ze strony Hitlera i że socjaliści polscy, którzy odmawiają „polskości”, odmawiają budżetu i rekruta.

Odmawiamy Wam, a nie Państwu, z którym się identyfikujecie. Wbrew wszelkiej słuszności. Pod terorem sytuacji — pieniędzy i rekruta od nas nie macie prawa żądać!

Przed walką o umowy zbiorowe w przemyśle włókienniczym

Łódź, 13 lutego.

Klasowy Związek Włókienniczy, przesłał w dniu 27 stycznia r. b. do Związku Przemysłowców pisma, żądające zawarcia umowy zbiorowej, obejmującej cały przemysł włókienniczy oraz zwołania wspólnej konferencji przedstawicieli przemysłowców i przedstawicieli robotników, w celu omówienia całej sytuacji.

Od czasu przesłania żądań do przemysłowców, upłynęło trzy tygodnie i dotychczas nic nie słychać o zwołaniu konferencji w tej sprawie. Nie ulega wątpliwości, iż organizacje przemysłowców dają do zbagatelizowania słusznych żądań robotniczych, ponieważ stan bezumowny w dalszym ciągu wykorzystują w sposób skandaliczny w celu pogarszania warunków pracy i obniżania płac robotniczych. Związek Klasowy, jak również i inne związki, przesłały od powiednie pisma do Głównego Inspektora Pracy, żądając zwołania konferencji stron zainteresowanych, w celu omówienia słusznych żądań włóknarzy. Mimo to, dotychczas organizacje zawodowe nie wiedzą jakie jest stanowisko

ROK 1930 I WASZA ODPOWIEDZ.

Przypomnę Panom, że w poprzednich Sejmach (postowie B.B. przeskadzają — marszałek dzwoni), gdzie Panowie nie mieli większości, myśmy głosowali za budżetem i za poborem rekruta.

Przypomnę, że nawet w roku 1930, a więc po znanych wypadkach najścia na Sejm, gdy użyto kilkuset oficerów do rozgrywki wewnętrznej, myśmy mimo to głosowali wraz z całą opozycją za budżetem i za poborem rekruta.

Na nasze głosowanie w r. 1930 za budżetem i rekrutem odpowiedziano... Brześciem i słynnymi wyborami, w których „obrano” sobie Sejm.

„ŻYLKA” WOLNOŚCI.

W tej chwili Panowie przypominają mi Różę Luxemburg, która mówiła że szuka w swoim organizmie tej „żyły”, przez którą przepływa polskość, żeby ją wyrwać, bo chciałaby zapomnieć o tem, że jest Polką. Panowie również szukają, by wyrzucić resztę „żyły” młodości, gdyżście wierzyli w to, co my wierzymy, gdyżście sobie wyobrażali wojsko tak, jak my i sobie wyobrażamy, gdyżście sobie wyobrażali, że armia będzie własnością całego narodu, i gdyżście dopuszczali nawet rady żołnierskie do głosu. Były takie czasy, a dzisiaj się powiada: władza silna władza, a dla wojska sądy doraźne.

MUSICIE ODEJŚĆ!

Tu podchodzę do istoty zagadnienia politycznego, a mianowicie, że w tym stanie rzeczy, wytworzonym przez Was, sprawą obrony, sprawą jej przygotowania musi się zająć Rząd inny, Rząd, który będzie posiadał zaufanie szerokich mas społeczeństwa i który, sięgając po ofiary społeczeństwa, powie, po co, dlaczego, i w imię czego to robi.

Zrobiliście to, boście się utożsamiali z Państwem, z Rządem, z armią, gdyż uważacie, że jesteście niezastąpieni, że bez Was kraj się nie obroni. Ale my twierdzimy że wszystko zrobiliście, jeżeli chodzi o armję

i społeczeństwo, a żeby je zdeorganizować, a żeby je rozbić a żeby armję dostosować do swoich potrzeb władzy za wszelką cenę i że w tej chwili historyczna odpowiedzialność za ten stan rzeczy spada na Was. Przy pierwszej próbie dziejowej okaże się przekleństwo Waszej władzy, przekleństwo Waszych czynów na przestrzeni siedmiu lat. Panowie w toku dyskusji dla wykazania swojego „alibi” na przyszłość, powiedzieliście, że tylko „silna władza” jest odpowiedzią na Hitlera, a p. Miedziński nawet zaryzykował powiedzenie, że te „silne władze” odegrały decydującą rolę w wojnie wszechświatowej. Wyście w młodości swojej politycznej inaczej mówili i innych bogów wyznawali, również do instynktów mas odwoływaliście się, również do instynktu buntu, boście wiedzieli, że tylko podniesienie mas, zainteresowanie ich sprawą walki o niepodległość, jest właściwym ujęciem i właściwą podstawą zagadnienia wojska i obrony.

Potrzebny nam jest Rząd, któryby odwołał się do wielkiej tradycji wolności i swobód obywatelskich któryby rozwikłał sieć skłóconych wewnętrznych stosunków i stworzył warunki najszerzego współdziałania i wpływów tych wszystkich sił ludowych, które powinny być powołane w tej chwili do kierowania nawa państwową, do kierowania polityką wewnętrzną i zewnętrzną.

W tych warunkach jest jasnym, że kto patrzy na przyszłość Polski, kto patrzy na sprawę obrony kraju, kto patrzy na komplikujące się zagadnienia zewnętrzne, ten nie może ani na jedną chwilę przedłużać Waszego życia, ani na jedną chwilę nie może stwarzać pozorów, że dla utrzymania Waszej władzy jeszcze raz pójdzie na ofiary. Nie panowie godzina już bije i czas najwyższy, żeście panowie odeszli. (Oklaski na lewicy).

Głównego Inspektora Pracy i wogóle ster rządowych.

W akcji tej natomiast bardzo dziwne i charakterystyczne stanowisko zajmują związki rządowe t. j. centrala związku Włókienniczego (ZZZ.), a przede wszystkim „Front Robotniczy”.

Pismo to w Nr. z dnia 12 lutego b. r. zamieściło aż trzy artykułiki, dotyczące włóknarzy łódzkich i stanowiska innych związków włókienniczych. Między innymi, jest ono „oburzone” na to, iż Związek Klasowy Włóknarzy odrzucił propozycje Z.Z.Z. powołania komisji międzyzwiązkowej dla kierowania akcją walki o umowę zbiorową. Nie ulega wątpliwości, że wodzów Z.Z.Z. bardzo to gniewa, że wszystkie związki zawodowe odrzuciły propozycję powołania wspólnej komisji z Z.Z.Z., będąc przekonane, że Z.Z.Z., mimo krzyku i wrzasku, nie ma nic do gadania wśród włóknarzy. Włóknarze dokładnie zdają sobie sprawę, że ludzie ci są zupełnie skompromitowani (np. działacze tego związku na terenie okręgu łódzkiego, pp. Krzykałscy, Gryzłowie, Kiermasowie), również niesłyszane oburzenie wśród robotni-

ków wywołała wiadomość, że... generalnym sekretarzem Zw. Włókienniczego Z.Z.Z. został osławiony Andrzej Czuma (II).

Niech „Front Robotniczy” nie zwala obłudnie winy na rzekome „partyjnictwo” w związkach zawodowych, gdyż właśnie Z.Z.Z. uprawia partyjnictwo, ale niech powie wyraźnie i jasno, że obecny Rząd ponosi w znacznej mierze odpowiedzialność za to, co się dzieje na terenie przemysłu włókienniczego.

Związek Klasowy uczyni wszystko, co jest w jego mocy, aby walkę o umowę zbiorową przeprowadzić zwycięsko, bez pomocy nieproszonych opiekunów, którzy się zzewnątrz narzucają włókniarzom, a z życiem ich i walką nie mają nic wspólnego.

Sprawa zawarcia umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym jest sprawą bardzo ważną i pilną. Bezgraniczny wyzysk, gwałty i bezprawia kapitalistów nie mogą być dalej tolerowane — i w obecnej sytuacji, gdy w przemyśle włókienniczym wchodzi w okres sezonu letniego, musi dojść do rozstrzygającej walki.

Minister Beck o polityce zagranicznej

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji spraw zagranicznych po raz pierwszy minister spraw zagranicznych p. Beck zetknął się z Sejmem. To też posłowie przybyli bardzo licznie z marszałkiem Switalskim na czele. Wbrew jednak oczekiwaniom expose trwalo zaledwie kilkanaście minut i sprawilo powszechny zawod. P. Beck mowil ogolnikowo, nie dajac zadnego szerszego pogladu na linie naszej polityki zagranicznej.

Zaczal od paktu nieagresji z Sowietami, o ktorym mowil jako o powaznym kroku naprzod w stosunkach sasiedzkich. Jest to zdrowa forma ukladu, jest to potwierdzenie i utrwalenie dokonanej juz ewolucji w stosunkach miedzy dwoma państwami.

Dalej mowil minister o bloku państw rolniczych, w ktorym znaczna role odgrywa inicjatywa polska.

Co do Ligi Narodow minister stwierdza, ze praca tam nie jest dla Polski pozbawiona pewnych trudnosci, wynikajacych z checi naduzycia tego forum dla celow nie majacych nic wspolnego z ta organizacja. Chodzi tu o interpretacje traktatow mniejszoscowych. Na ostatniej sesji Rady Ligi minister zmuszony byl w dosc stanowczy sposob ostrzec, ze Polska takich procederow tolerowac nie moze.

W sprawie konferencji rozbrojeniowej minister wskazuje na pokojowosc polityki polskiej. Co sie tyczy prac konferencji rozbrojeniowej, to dla konferencji precyzuja sie dwie alternatywy: 1) albo skrotiony program, oparty na prostych zasadach, latwych do dokladnego okreslenia i kontroli, 2) albo niepowodzenie, wywolujace atmosfere zniechecenia i obnizenia zaufania.

WOBEC GRÓZB HITLERA

Po poruszeniu sprawy konferencji 5 mocarstw minister przechodzi do spraw z Niemcami i mowi: W znanych mi ze sprawozdan dyskuszjach naszego Sejmu przejawial sie ostatnio staly moment propagandy rewizjonistycznej niemieckiej i jej ro-

li w stosunkach miedzynarodowych i w stosunkach polsko-niemieckich. Kto ma czas i pieniadza, zawsze moze robic propagande, jaka chce i zawsze znajdzie pewna ilosc klientow. Nie sadze, zeby znaczenie tego nalezalo przeceniac. Nikt jeszcze slowami zmiany statutu Europy nie dokonat. — W ostatnich dniach zajmowalem sie jednak ta sprawa, gdy w prasie angielskiej w sprawozdaniach z tej dziedziny wymieniono nazwisko kanclerza Rzeszy. Niemiecka agencja urzedowa w przedwzrozszy komunikacie przywrócila tej enuncjacji forme dopuszczalna w stosunkach miedzynarodowych. Enuncjacje tego rodzaju niezaleznie od ich znaczenia miedzynarodowego odgrywac musza zawsze pewna role w bezposrednich stosunkach polsko - niemieckich. Nasz stosunek do Niemiec i ich spraw bedzie dokladnie takisam, jak stosunek Niemiec do Polski. W praktyce zatem zalezy w tej sprawie wiecej od Berlina niz od Warszawy. Calam naszym postepowaniem wykazujemy, ze Polska jest gotowa do lojalnej i tworczej wspolpracy miedzynarodowej, jednak nie bedzie igraszka w niczyjem reku.

Na tem expose zakonczono, dyskusja odbedzie sie jutro.

Posel Stan. Stroński (kl. nar.) zwraca uwage przewodniczacego posla Radziwila, ze jednoczesnie obraduje komisja oswiatowa, ktorej przew. p. Jaworska nie chciala zanzadzic nawet krótkiej przerwy, by umozliwic wysluchanie expose. Mowca prosi przewodniczacego o porozumienie sie z marsz. Sejmu, by umozliwiono poslom spelnienie ich obowiazku.

Konferencje p. Bartla

Od paru dni bawi w Warszawie b. premier Bartel i konferuje z przywódcami obozu rządowego. Odbyl on narade z premierem Prystorem, a takze z prezesem klubu BB Slawkiem. W kolach politycznych przypuszczaja, ze rozmowy te pozostaja w zwiazku z rzdowym projektem ustawy akademickiej.

Kresy polskie — Mandżurja i Chiny

NERWOWOSC KS. DEUBNERA

Ojcowie jezuiti wciaz usiluja dowiesc, ze ow rosyjski ksiadz Deubner, ktory byl prawa ruka biskupa d'Herbigny — ani nie bral zadnego wybitnego udzialu w „apostolskiej“ pracy tegoz, ani nie saradt zadnych dokostnow. Byl to czlowiek od mlodosci „chorowaty i nerwowy“. Nerwowosc jego wyrazala sie, wroczenie, w podanym dalej faulcie parokrotnego przechodzenia z prawoslawia na katolicyzm wschodniego obrzadku, aby koniec koncow doprowadzic go do zrzucenia „sukni kaplanskiej“ wogole i wyjazdu „bynajmniej nie do Rosji, lecz do Berlina, gdzie dotad przezywa“.

Z tych wyjasnien pokpiwa sobie nawet — wspolpracownik konserwatywnego „Slova“, p. Charkiewicz. Ksiadz jezuita twierdza, ze Deubner nie byl w komisji „Pro Russia“ niczem... P. Charkiewicz podaje reprodukcje okladki sporego tomu, wydanego w jezyku francuskim, a zatytuLOWanego „Evêques russes en exil“ (Biskupi rosyjscy na wygnaniu) — produkt wspolautorstwa pp. d'Herbigny i Deubnera, ktorzych nazwiska figuruja obok siebie.

Pokpiwa dalej z tego, jakoby Deubnera przygarnal byl d'Herbigny tylko z litości, jako biedaka, poznanionego srodkow do zycia, ktory jednak odbywal z Rzymu podróże do... Warszawy i Lwowa, choc „zaonej misji nie miał“, a wlec własnym sumptem, teraz zaś przezywa w Berlinie... „Z czegoz tam bedzie zyl? — pyta p. Charkiewicz — „widocznie — dodaje — ma tam zapewnione stanowisko bardziej intratne, niz stanowisko ksiadza katolickiego“.

W oczach biskupa d'Herbigny'ego wlasnie — taki lazak i kameleon uchodzil za „specja“, ktory ogromnie mogl mu ulatwic rozbudowe owego nowo-unicko-rosyjskiego Kosciola. O tem, ze to mogl byc szpieg, naslany przez GPU „chytro-mudremu“ Francuzowi do glowy nie przychodzilo... Ale czemu jezuita polscy w obronie tego Francuza udaja naiwnych?

Zaangazowani w tej robocie „unijnej“ jezuita „wschodniego obrzadku“ wydaja dwumiesiecznik pod tytulom „Oriens“ (Wschod). „Oriens“ zaprzecza, jakoby cala ta robota wywoiac mogla szkodliwe zadraznienia religijne na kresach i jakoby po naszej stronie na kresach wschodnich byla czynnikiem sprzyjajacym rusyfikacji.

Jak wiadomo, glowna kwatera jezuitow wschodniego obrzadku jest Albertyn. Poniewaz na Slonimyszczynie ujawnilo sie niezadowolenie z ich „apostolstwa“, ktore znalazlo swój wyraz w memorjale oszarzankow tamtejszych do arcybiskupa wladzkiego, podaje „Oriens“ tekst kontrmemorjalu ludnosci Albertyna napisanego polskim jezykiem literackim zlekkka uludowionym; poa memorjalem tym zlozono, jak podkreśla „Oriens“, okolo 200 podpisow ludnosci polskiej i katolickiej, „do nich przyaczyl sie okolo 80 podpisow z kol unickich i okolo 40 z kol prawoslawnych. Nie braklo tez nazwisk protestantow i innych... Innych nastrecza przypuszczenie: zywowskich.

A wiec — wszyscy rozkochani sa w „jezuitach wschodniego obrzadku“!

Azeby czytelnicy nasi mogli sie latwiej orjentowac w tem, iz nowa unja nie pokrywa sie z wyznaniem grecko - katolickim Malopolski Wschodniej, podajemy za cytowanym przez nas dwumiesiecznikiem ponizsze wyjasnienia:

Tak naprz. od „Komisji pro Russia“ zaleza nowi unicy w Mandzurji i wogole w Chinach; od niej zaleza takze akcja unijna na naszych kresach wschodnich.

Co sie tyczy Polski, to trzeba wyraźnie zaznaczyc, ze dotychczasowe diecezje unickie w b. zaborze austriackim, t. j. archidiecezja lwowska, diecezja przemyska i stanislawska, naleza do jurysdykcji „Kongregacji dla Kosciola wschodniego“, ktorej sekretarzem i faktycznym kierownikiem jest Kard. A. Sincero; natomiast akcja unijna na kresach nalezy do jurysdykcji „Komisji pro Russia“, ktorej prezesem jest biskup d'Herbigny.

On wlasnie dzierzy batule nad kresami naszymi, Mandzurja i Chinami.

Na zakonczenie momentek zabawny.

Takiego juz narobili bigosu z wyznaniem wschodniemi, ze nawet KAP (Katolicka agencja prasowa) nie moze sie w tem wszystkim polapac, za co dostala sie jej taka nauczka od „orientalistow“ jezuitkich:

Warszawska KAP (komunikat 26. XI. 32) pomieszala dwie uroczystosci: poswiecenie rosyjskiego kosciola sw. Antoniego z poswie-

ceniem Kolegium ruskiego na Monte Gianiculo. Z tego powodu na fotografii postac O. Jaworki uznala za postac ks. biskupa Kocylowskiego. Od katolickich agencji prasowych wolno domagac sie wiekszej okladnosci i lepszego orjentowania sie w sprawach, o ktorych informuja prase.

Przegląd prasy

Z CHAOSU SANACYJNEGO

„Gazeta Polska“, organ pułkowników, zaczęła była niedawno politycznego redaktora „Kuryera Warszawskiego“, p. Koskowskiego, dowodząc, że popadł on w sprzeczności z p. Kozickim z pokrewnej mu „Gazety Warszawskiej“ — z powodu głośnego wystąpienia ks. Pszczyńskiego w Genewie.

„Gazeta Polska“ użyła przytem porównania — z Gerwazym i Protazym. Pan Koskowski nie pozostał dłużnym w odpowiedzi i pod tyt. „Panowie z BB na przyzbie“ podaje cały zbiór wzajem wykluczających się poglądów, ktorimi szermuje prasa prorządowa, lub które rozlegają się z mównicy w Sejmie. Przytoczymy tu parę próbek z tej odpowiedzi, gdzie p. K. posilkuje się również imionami Gerwazego i Protazego:

„Gerwazy Matuszewski: Trzeba rozpocząć walkę z kartelami. Kartele hamują wolny rozwój ekonomji polskiej.

Protazy Minkowski: — Kartele uchronily przynajmniej część przemyslu polskiego od bankructwa. Kartele są dobrem Polski.

Gerwazy Slawek: Nie trzeba wiele zabierac głosu w Sejmie. Nie podsycajcie dyskusji!

Protazy Janusz Radziwiłł: W Polsce zwraca uwage zanik niezaleznej i odpowiedzialnej opinii publicznej... Zwolennicy rządu nie zabierają wogole głosu lub ograniczają się tylko do aprobaty kazdego kroku rządowego.

Gerwazy z „Bunt Młodych“: Czerwiemy się za was, panowie!

Protazy ze „Slova“: Tylko metoda bata jest prawdziwie wychowawcza.

Gerwazy z „Nowej Ziemi Lubelskiej“: — „Kategorycznie musimy przeciwstawic się wkradaniu do BB elementów anarchystycznych, bolszewików moralnych i intelektualnych, wrogich państwowości polskiej. To też dziwnem wydaje się, że oficjalne czynniki BB nawet celowo podobne elementy przeszczepiają do swoich“.

Protazy z „Gazety Polskiej“: Jesteśmy jednolici, jak granit. Łączy nas wszystkich jedna ideologia.

Gerwazy Moraczewski: Nowy ustrój społeczny nadchodzi w Polsce.

Protazy Wielowieyski: — Bronimy, tylko dzięki BB, dawnego ustroju społecznego“.

I tak dalej...

Ta garść rodzynek z przekładanica bebeckiego wystarczy.

SENAT

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu Senatu na porządku dziennym stała ustawa o poborze rekruta.

Sen. Woźnicki (str. lud.) wygłasza deklarację analogiczną do wygłoszonej przez stronnictwo ludowe w Sejmie i oświadcza, że pomimo obecnej sytuacji w kraju będzie głosował za ustawą.

Tow. sen. Dębski oświadcza, że PPS będzie głosowała przeciw ustawie. Obecne rządy nie dają gwarancji, że potrafią obronić państwo. Dając wyraz nieufności do rządu, głosować będziemy przeciw.

Wiceminister spraw wojskowych gen. Składkowski zrywa się z ławy rządowej i wola: To pan marszałek Piłsudski nie potrafi obronić Polski?

Tow. Dębski: Proszę pana, dziś marszałkiem Piłsudskim każdy się zasłania; i prokurator Grabowski i minister Michalowski. P. marszałek Piłsudski sam jeden Polski nie obroni. W r. 1920 musiał odwołać się do całego społeczeństwa, ostrze gamy więc, by nie rozbić społeczeństwa dalej, bo na zachodzie jest groźba.

Po referacie sen. Potockiego (BB) ustawę o poborze rekruta przyjęto przeciw głosom PPS i Ukraińców.

Następnie przyjęto szereg mniejszych ustaw: ustawę o dostawach do robót publicznych, ustawę o przeniesieniu Izby morskiej do Gdyni, ustawę zatwierdzającą umowy z Gdańskiem, ustawę o

pozbywaniu i zamianie nieruchomości państwowych.

Uchwalono wydać sądom sen. Boguszewskiego (dawniej BB, obecnie dziki).

Następne posiedzenie 22 bm.

TELEGRAMY

WYDALENIE LEWINA

Warszawa, 15 lutego (tel. wł.). W uzupełnieniu naszej notatki o udziale Mojsze Lewina w oskarżeniach przeciw tow. posłowi Liebermanowi zanotować należy, że Lewin nie dobrowolnie, lecz na skutek odpowiedniego zarządzenia opuszcza Polskę. Lewin podjął z banków polskich 500.000 dolarów i wyjeżdża z rodziną na stałe do Paryża.

KATASTROFA W KOPALNI NA NIEMIECKIM G. ŚLĄSKU

Wrocław, 15 lutego. W kopalni „Koenigin Luise” w Załzru załamał się wczoraj wieczór filar podtrzymujący sklepienie, wskutek czego zasypała się sztolnia, w której pracowało 10 górników. Akcja ratunkowa jest niezwykle utrudniona. Do godzin przedpołudniowych wydobyto 2 zabitych i 3 rannych, z których jeden górnik znajduje się w stanie beznadziejnym. Reszta znajduje się jeszcze w zasypanej sztolni.

ZAWIESZENIE „VORWAERTSU”

Berlin, 15 lutego. Główny organ niemieckiej partii socjalno-demokratycznej został dziś zawieszony do 22 bm. włącznie z artykuł zatytułowanymi: „Prawda o krwawej niedzieli w Eisleben”. Za to samo zawieszony został na ten sam okres dziennik „8-Uhr Abendblatt”.

NIEMCY NIE WYPUSZCZAJĄ PACYFISTÓW ZAGRANICĘ

Berlin, 15 lutego. Nacjonalistyczny „Berliner Lokal-Anzeiger” donosi, że oprócz v. Gerlachowi władze niemieckie odebrały paszporty zagraniczne także pacyfistom Lehmann Russbüdlowi i von Ossietzkiemu.

KOLEJE AUSTRJACKIE PRZED BANKRUCTWEM

Wiedeń, 15 lutego. Sytuacja finansowa austriackich kolei związkowych pogorszyła się do tego stopnia, że nie będzie w stanie wypłacić pensyj płatnych w dniu 1 marca. Generalna dyrekcja kolei zwróciła się do rządu austriackiego z prośbą o udzielenie kasie kolejowej potrzebnego na wypłaty kredytu.

KONFERENCJA MAŁEJ ENTENTY

Genewa, 15 lutego. Rada państw Małej Ententy zebrała się wczoraj wieczór w Genewie pod przewodnictwem jugosłowiańskiego ministra spraw zagranicznych Jewticza na obrady, zmierzające do uregulowania stosunków politycznych Europy środkowej. O celach tej konferencji z kół miarodajnych donoszą: Państwa Małej Ententy zamierzają przez wspólny układ zapewnić Europie środkowej taki stan pokojowy, aby wśród powszechnego zadowolenia wszystkie państwa mogły się poświęcić konsolidacji sytuacji wewnętrznej i sprawom gospodarczym.

Rzym, 15 lutego. Podjęta w Genewie akcja państw Małej Ententy wywołała w sferach oficjalnych wielkie wrażenie. Kola polityczne uważają, że tworzący się blok państw Małej Ententy skierowany jest przede wszystkim przeciw włoskiej polityce bałkańskiej.

WPRAWDZIE MUSSOLINI PRZECZY...

Rzym, 15 lutego. Mussolini zaprzeczył dziś na Radzie ministrów jakoby istniał jakikolwiek układ tajny między Włochami, Niemcami i Węgrami.

WĘGRY PRZECIEŻ OTRZYMAŁY OD WŁOCH 48 SAMOLOTÓW

Paryż, 15 lutego. Mimo dementi ze strony węgierskiej, „Echo de Paris” podtrzymuje swoją informację o dostawie samolotów włoskich do Węgier. Dziennik, opierając się na informacjach pochodzących z niezawodnego źródła, podaje dokładną trasę przelotu samolotów włoskich do Węgier i pisze, że samoloty wysyłane były grupami 3 razy po 6 samolotów i 2 razy po 7, czyli razem 32 aparaty. Dalej dziennik ów twierdzi, że do chwili obecnej Włochy dostarczyły Węgrom 48 samolotów wojskowych.

ROZWIĄZANIE PARLAMENTU HOLENDERSKIEGO

Haga, 15 lutego. Parlament holenderski został dziś rozwiązany z powodu zatargu z rządem. Nowe wybory wyznaczono na 26 kwietnia.

Liga Narodów przeciw Japonii

Genewa, 15 lutego. Na podstawie powziętej wczoraj wieczór uchwały komitetu 19-tu, generalny sekretarz Ligi Narodów zwołał na wtorek 21 bm. nadzwyczajną sesję Zgromadzenia Ligi Narodów, celem powzięcia ostatecznej decyzji w konflikcie chińsko-japońskim, przy zastosowaniu art. 15, rozdz. 4 paktu Ligi Narodów, który przewiduje powzięcie decyzji większością głosów. Uchwała wczoraj przez komitet 19-tu rezolucja zwraca

ca się przeciw stanowisku Japonii i żąda wycofania wojsk japońskich z całej Mandżurji aż do strefy kolejowej, oraz przyznania trzem prowincjom wschodnim Mandżurji autonomii pod suwerennością Chin. Rezolucja przewiduje dalej, aby do rokowań w sprawie szczegółowego uregulowania kwestji mandżurskiej zaproszono również kontrahentów paktu waszyngtońskiego, oraz Rosję sowiecką i Niemcy.

KATASTROFA KOLEJOWA W ROSJI

Ryga, 15 lutego. Wedle doniesień z Moskwy, na stacji kolejowej Sortirowocznaja zderzyły się wczoraj dwa pociągi kolei podmiejskiej, przy czym 9 osób zostało zabitych a 18 odniosło rany.

SAMOBÓJSTWO KOMUNISTY

Bukareszt, 15 lutego. W Bukareszcie i wszystkich większych miastach rumuńskich przeprowadziła policja polityczna obławę (II) na komunistów, aresztując wielu agitatorów komunistycznych. W Konstancy podczas aresztowania przywódcy tamtejszych komunistów doszło do strzelaniny, w toku której komisarz policji został ciężko ranny. Gdy ścigany komunistą znalazł się w sytuacji bez wyjścia, wpakował sobie kulę w serce, ponosząc śmierć na miejscu.

NOWA PARTJA LLOYDA GEORGE'A

Londyn, 15 lutego. Lloyd George utworzył nową partję opozycyjną, w której skład wchodzi 10 posłów z Walji. Nowa partja nosi nazwę „liberałów walijskich”.

JESZCZE JEDNA WOJNA WBRĘW LIDZE NARODÓW

Londyn, 15 lutego. Z Bogoty (Kolumbja) donoszą, iż mimo interwencji Ligi Narodów zatarg między Peru a Kolumbją o dostęp do Amazonki przerodził się w konflikt zbrojny. Peruwijskie samoloty wojskowe zaatakowały wczoraj okręty transportujące wojska kolumbijskie na Amazonce, oraz towarzyszącą im kanonierkę „Cordoba”, zrzucając kilka bomb, które jednak nie wyrzadziły żadnych strat. Samoloty kolumbijskie podjęły z napastnikami walkę i zmusiły samoloty peruwijskie do odwrotu.

Nowy Jork, 15 lutego. Jak z Bogoty donoszą, rząd kolumbijski odwołał swego posła w Limie (Peru) i polecił mu, aby zażądał wydania mu paszportów dyplomatycznych.

BB milczy!

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji oświatowej w dalszym ciągu obradowano nad projektem ustawy o szkołach akademickich. Rozważano artykuły o radach wydziałowych, dotyczące dziekana i art. o sędziach specjalnych. Do wszystkich artykułów zabierają głos tylko posłowie opozycyjni, którzy zgłaszają wnioski o skreślenie pewnych artykułów i ustępów projektu. Posłowie BB wogóle nie zabierają głosu, zachowują się hałaśliwie na sali obrad i wnoszą różne okrzyki. Tak się zachowuje stronnictwo, które powiada, że jest całkowicie odpowiedzialne za państwo!

„Fundusz pracy”

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji ochrony pracy referowano projekt BB o funduszu pracy. Projekt przewiduje 106 milionów 500 tys. zł. z różnych źródeł. Przewidziane z tego jest 50% na materiały, a 50% na pokrycie robocizny. Robotnicy zatrudnieni z tego funduszu pobieraliby 3 złote dziennie.

Tow. poseł Szczerkowski wykazał, że „fundusz” ten nie załatwi kwestji bezrobocia. Należy skrócić czas pracy, zakazać godzin nadliczbowych, przestrzegać ustawodawstwa społeczn. Opodatkowane być mają najszersze masy, a więc ci co nie pracują przez pełny tydzień, następnie inwalidzi, wdowy, sieroty i renciści. Opłaty od cukru, zarówek itd. przerzucone będą na konsumentów. Bogaci nie pociągają się do świadczeń. ZPPS głosować będzie przeciw tej ustawie.

Również stronnictwo ludowe wypowiedziało się przeciw ustawie.

Tow. poseł Reger poddał krytyce cały projekt ustawy, wykazując, że społeczeństwo nie będzie miało żadnej kontroli nad dysponowaniem funduszem.

Projekt w II i III czytaniu przyjęto głosami BB z małymi zmianami.

BB boi się dyskusji

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15 lutego.

Dziś o godz. 4 popoł. rozpoczęło się posiedzenie Sejmu. Kontynuowano dyskusję nad projektem ustawy o likwidacji samorządu terytorjalnego. Do głosu zapisana jest bardzo wielka ilość posłów z opozycji. Wobec fatalnego dla sanacji wyniku dotychczasowej dyskusji nad projektem o „samorządzie”, BB postanowił chwycić się innego środka, a mianowicie gilotynowania dyskusji. Po przemówieniu każdego z posłów opozycyjnych zjawia się zaraz wniosek o przerwanie dyskusji, co oczywiście BB skwapliwie uchwała. Dochodzi na temle do ostrej wymiany zdań, w której dobitnie scharakteryzowana jest rola partji rządowej.

Tow. poseł Matuszewski poddał krytyce projekt, poczem popierał ustawę wiceminister spraw wewnętrznych Korsak.

Na wniosek posła Starzaka (BB) dyskusję przerwano, co wywołało okrzyki na lewicy: skandal! Marszałek przywołał tow. posła Ciołkosza do porządku z zapisaniem do protokołu.

Do poszczególnych artykułów zabierali głos posłowie: Dzierżanowski (str. ludowe), Czernicki (str. lud.), przeciw przedłużeniu kadencji organów samorządowych z 3 na 5 lat.

Poseł Chrzczanowski (klub nar.) i pos. Czernicki stwierdzają, że podniesienie cenzusu wieku na lat 24 jest sprzeczne z konstytucją.

Posłanka Peplowska (klub nar.), której marszałek nie pozwolił odczytywać odpowiednich cytatów, popierających jej wywody, domaga się skreślenia ustępu o prawie głosowania zawodowych wojskowych.

Zaznaczyć należy, że do każdego artykułu zapisują się do głosu posłowie opozycyjni, zaś BB stawia systematycznie wnioski o przerwanie dyskusji nad każdym artykułem, nie dopuszczając do szczegółowego rozważania projektu. Opozycja przy każdym artykule żąda imiennego głosowania. BB dąży do uniemożliwienia dyskusji nad tak ważną sprawą, jak samorząd, co wywołuje starcia słowne między opozycją a BB.

Tow. poseł Dubois słusznie podkreślił, że oficjalnie BB zarzuca opozycji, iż nie stawia poprawek do projektów, a gdy się to robi, natychmiast BB gilotynuje dyskusję i wnioski. To charakterystyczne intencje BB.

Do godziny 8 min. 30 ukończono dyskusję nad 25 artykułami ze 117 projektu ustawy. Posiedzenie przeciągnie się do późnej nocy. Sławek naradza się ze Świtalskim i Carem nad skróceniem dyskusji, którą BB nazywa obstrukcją.

Z kraju i ze świata

OPIECZĘTOWANIE LOKALU KUPCÓW TYTONIOWYCH. Z nakazu komisariatu rządu w Warszawie opieczętowny został lokal Związku kupców tytoniowych na skutek zapadłej decyzji o zawieszeniu jego działalności. Na terenie stolicy jest to pierwszy wypadek zastosowania rozporządzenia prezydenta Rzplitej o stowarzyszeniach, które weszło w życie w roku bieżącym.

ARESztOWANIE URZĘDNIKA MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH. Warszawski „Kurjer Poranny” donosi: W związku z nielegalnym przekazywaniem przesyłek wartościowych z Polski do Rosji został aresztowany w Warszawie jeden z niższych funkcjonariuszów ministerjum spraw zagranicznych. Sprawa ta, w którą wniezione są poza tem inne osoby, została przekazana urzędowi prokuratorskiemu.

WIELKA SPRZEDAŻ

POSEZONOWA

po cenach dotychczas niesłychanych

tylko przez krótki okres czasu od 1 lutego b.r. wyłącznie

W HALLKIM MAGAZYNIE NOWOŚCI

Lwów, Halcka 15, tel. 85-59

flanela biał zniżana . . .	0'65	prześcieradła kop. . .	6—
flanela sport. i w pasy . . .	0'80	koldry satynowe . . .	13 25
flanela gładka . . .	0'75	chusteczki . . .	0 25
barchan trykot . . .	1'10	serwetki . . .	0 25
sztruks gładki . . .	1'75	prochówki . . .	0 25
kocyki dziecięce . . .	1 50	poszewki . . .	2 40
tweedy wełniane . . .	1'10	plótno prześcieradło- we 140 cm. szer. . .	1 40
tweedy mieszane . . .	0 90	reżymki kuchenne . . .	0 65
szewiot na mund. . .	2 25	reżymki wafłowe . . .	0 40
szewiot na ubrania . . .	4—	trankowe z metra . . .	0 60
sukno na ubrania narciarskie . . .	3 50	plótno . . .	0 65
georgeta diagonalna i panama wełniana . . .	3 50	zefir surowy . . .	0 60
kapy i obrusy . . .	3 50	perkalina kolorowa . . .	0 80
garantur 6 osobowy . . .	10—	surówka . . .	0 72
obrusowe . . .	2 50	dymka na kałesony . . .	0 85
wysp złoty i różowy . . .	1 20	szylon 80 cm. . .	0 90
plótno szare do robót ręcznych . . .	1 45	madapolam 80 cm. . .	1 05
		popelina zefirowa . . .	1 25
		ścierki . . .	0 60

UWAGA: TOWARY BIAŁE ZA BEZCEN.

Zamówienia z prowincji skuteczną się odwrotną pocztą.

Z ruchu robotniczego we Lwowie

Komitet PPS dzielnicy Gródeckiej zwołał w ubiegły poniedziałek zgromadzenie dla omówienia czterdziestolecia PPS i znowu aktualnej obecnie sprawy brzeskiej. Zgromadzenie było nadzwyczaj liczne. Zagaił je przewodniczący tow. Słonowski, podkaszając zasługi byłych więźniów brzeskich, nad którymi wisi obecnie widmo więzienia polskiego. Przy wymianianiu nazwisk tow. Liebermana i innych, zebrani urządzili zasłużonym naszym działaczom owację.

Następnie tow. Żelazkiewicz i tow. Danek w wyczerpujących słowach przedstawili historię PPS ze szczególnym uwzględnieniem pierwocin ruchu robotniczego na terenie lwowskim. Ciekawe referaty weteranów robotniczego ruchu lwowskiego wywołały wśród obecnych żywe zainteresowania.

Zakończył zebranie tow. Skalak, wzywając obecnych do masowego udziału w urządzanej przez OKR akademii ku uczczeniu czterdziestolecia PPS w dniu 26 lutego br. w sali Teatru Rozmaitości.

Z SALI SĄDOWEJ

WYROK W PROCESIE PRZECIW
18 CZŁONKOM UOW

Wczoraj zapadł wyrok w procesie przed sądem przysięgłych przeciw 18 członkom UOW, mocą którego trzynastu oskarżonych skazanych zostało na 1 do 5 lat więzienia, zaś pięciu uniewinniono.

GRZESZNA EWA

Ewa Woróżyty, 21-letnia analfabeta z wsi Hujcze, pow. rawskiego popełniła wielkie głupstwo. Poprostu zaszła w ciążę i nawet nie wiedziała, gdzie szukać ojca swego przyszłego dziecka. Gdy matka dowiedziała się o wszystkim, poprostu wyrzuciła grzeszną Ewę z domu.

Co miała robić bezdomna, biedna dziewczyna?

Włóczyła się po wsiach, od dobrych ludzi otrzymując czasami posiłek i dach nad głową, gdy wreszcie miało przyjść rozwiązanie, udała się do szpitala w Sokalu. Tam przyszło dziecko na świat, lecz po 14 dniach wypuszczono Ewę wraz z dzieckiem ze szpitala. I poszła młoda matka z dzieckiem na rękę, skierowując swe kroki ku wsi rodzinnej. Szła pieszo, milami całymi, bo grosza na kolej nie miała. Szła, szła, nogi zaczęły jej odmawiać posłuszeństwa, wreszcie usiadła w lesie, której droga prowadziła.

Tam opanowały ją grzeszne myśli. Co zrobi z dzieckiem? Dokąd się uda? I wtedy w przystępie rozpaczki udusiła swe dziecko i zakopała w lesie. Sprawa wyszła na jaw przy sposobności postępowania opiekuńczego w Rawie Ruskiej.

— Gdzie dziecko? — pytał sędzia.

Ewa z początku opowiadała, że dziecko oddała na wychowanie, wreszcie przyciśnięta do muru przyznała się do wszystkiego.

Wczoraj przed trybunałem karnym pod przewodnictwem so. Jagodzińskiego, odpowiadała Ewa Woróżyty za zbrodnię przeciw życiu.

PO PIJANEMU WYBIŁ BLIŹNIEMU OKO

Marjan Łobas odpowiadał wczoraj przed trybunałem karnym za zbrodnię ciężkiego uszkodzenia ciała.

Według aktu oskarżenia Łobas napadł na Andrzeja Sawickiego i paskiem ze sprzączką uderzył go tak silnie w twarz, że wybił mu oko.

Oskarżony tłumaczy się tem, że w krytycznym momencie był zupełnie pijany i nie wiedział co robi.

Niedola miejskich autobusów

W roku 1928 wprowadzono we Lwowie autobusy dla komunikacyjnego połączenia peryferji z miastem. Kupiono wozy i uruchomiono kilka linii, nie pomyślano tylko o uporządkowaniu dróg, po których te autobusy mają kursować. — Skutek był ten, że wozy puszczane po wertepach łamią resory, osie, wylatują szyby, do tego stopnia, że z pięciu kursujących wozów co najmniej jeden stale jest w naprawie.

Ceny za przejazd ustanowiono takie, jakgdyby na peryferjach lwowskich mieszkali sami magnaci. Skutek jest ten, że ludzie używają autobusów tylko w największej potrzebie, dlatego kursują przeważnie puste. Do tego przylacza się pomysłowość dyr. Barwicza w prowadzeniu ruchu, która spowodowała dalszy spadek frekwencji. — W obecnym budżecie cały dochód z autobusów preliniuje się na 320 tysięcy złotych, a deficyt 130 tysięcy złotych. Ponieważ cyfry dochodu są optymistyczne, niedobór w rzeczywistości okaże się jeszcze większy. Ponieważ protekcyjne względy wymagają dostarczenia posad, autobusy są też odpowiednio obciążone. Dość powiedzieć, że na pięć wozów jest aż 24 szoferów, przeważnie ludzie bez kwalifikacji, ale z poparciem, dlatego każda naprawka musi być przeprowadzona w warsztatach, bo „mechanicy” autobusowi o takiej robocie nie mają wyobrażenia. Za taką gospodarkę ma płacić publiczność wysokimi cenami za jazdę. A ponieważ płacić nie chce, autobusy dają niedobory i nie spełniają swego zadania.

RADJO LWOWSKIE

Czwartek 16 lutego

11.40: Przegląd prasy. 11.50: Komunikat meteorologiczny. 11.58: Sygnal czasu. 12.10: Gramofon. 12.30: Komunikat meteorologiczny. 12.35: Koncert szkolny z Filharmonji warszawskiej. 15.10: Komunikat gospodarczy. 15.25: Lwowska giełda zbożowa. 15.30: Gramofon. 16.00: „Polacy na Litwie i Litwini w Polsce”. 16.15: Gramofon. 16.25: Lekcja francuskiego (kurs średni) z Warszawy. 16.40: „Książacy Wielkopolscy”. — 17.00: Koncert 12-letniego pianisty. 17.15: Skrzynka pocztowa dla dzieci. 17.40: Gramofon. 17.40: Odczyt aktualny. 18.00: Muzyka lekka. 18.50: Feljeton literacki. 19.05: Rozmaitości. 19.20: Komunikat rolniczy. 19.30: Kwadrans literacki z Warszawy. 19.45: Dziennik radiowy. 20.00: Oratorjum Haendla „Juda Machabeusz”. W przerwie: Wiadomości sportowe i dodatek do dziennika radiowego. 22.15—23.30: Muzyka taneczna.

Piątek, 17 lutego

11.40: Przegląd prasy. 11.50: Komunikat meteorologiczny. 11.58: Sygnal czasu. 12.10: Gramofon. 12.30: Komunikat meteorologiczny. 15.10: Komunikat gospodarczy. 15.25: Lwowska giełda zbożowa. 15.30: Lwowski kącik LOPP. 15.35: Odczyt z Warszawy. 15.50: Gramofon. 16.25: Zagadki muzyczne dla młodzieży. 16.40: Odczyt narciarski. 17.00: Koncert reprezentacyjny orkiestry polskiej z Warszawy. 18.00: Muzyka

DOLARÓWKI I PREMJOWKI po 3 złoty miesięcznie

sprzedajemy z natyohmiałowem prawem gry

GŁÓWNE WYGRANE: Dolarów 40.000
oraz Złoty 250.000

CIĄNIENIE 1 MARCA.

Po wpłaceniu 1 raty wydajemy oryginalny dokument sprzedaży. Zamówienia z prowincji załatwiamy odwrotnie. Prosimy nie zwlekać z zamówieniami.

LWOWSKIE T-WO KREDYTOWE
Lwów, ul. Legionów 33. Tel. 80-87.

Okazieletowi niniejszego ogłoszenia dajemy 5% rabatu od ceny kupna

Zakład Tech. Dentystyczny W. EHRENKRANZA

został przeniesiony z ulicy Bernsteina na ulicę SŁOWACKIEGO 2 naprzeciw gł. poczty.

lekka. 18.50: Komunikat dla narciarzy. 19.00: „Rozmowa z młodymi i starszymi”. 19.15: Rozmaitości. 19.30: „Wystawa w Chicago w roku bieżącym”. 19.45: Dziennik radiowy. 20.00: Pogadanka muzyczna z Warszawy. 20.15: Koncert symfoniczny z Filharmonji warszawskiej. W przerwie: Feljeton literacki: „Jak czytać Norwida”. 22.40: Wiadomości sportowe. 22.45: Dodatek do dziennika radiowego. 23.00—24.00: „Gdy wszyscy tańczą” (reportaż muzyczny).

KOMUNIKATY

ZEBRANIE CZŁONKÓW OKREGOWEGO KOMITETU ROBOTNICZEGO PPS WE LWOWIE odbędzie się w piątek 17 bm. o godzinie 6 30 wieczorem w lokalu OKR PPS (ul. Rutowskiego 23, II piętro). Na porządku dziennym: 1) referat organizacyjny; 2) wybór ośmiu delegatów na konferencję obwodową; 3) wnioski i interpelacje. Obecność wszystkich członków OKR obowiązkowa.

KOMITET PPS DZIELNICZY ZIELONA—LYCZAKÓW Ogólne zebranie członków we czwartek 16 bm. o godzinie 7 wieczorem (sala: Zielona 7). — Na porządku dziennym sprawy organizacyjne.

WALNE ZGROMADZENIE „Zgromadzenia Towarzystwa, Stowarzyszenia przemysłowego Murarzy, Cieśli, Kamieniarzy, Studniarzy, Terrakocistów, Sztukatorów i Rzeźbiarzy w kamieniu we Lwowie” odbędzie się we czwartek 23 bm. o godzinie 10 przedpołudniem w sali przy ulicy Clowej Nr. 6 z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie; 2) Zabezpieczenie majątku stowarzyszenia; 3) Zmiana statutu i uzgodnienie go z nową ustawą; 4) Wybór zarządu i innych władz stowarzyszenia; 5) Wnioski. Na wypadek braku kompletu następnego walnego zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym i w tym samym lokalu odbędzie się o godzinie 11 przedpołudniem.

Roman Senikow

p. o. przewodniczącego zast. przew.

LWOWSKA ORGANIZACJA MŁODZIEŻY TUR. Posiedzenie komitetu wykonawczego odbędzie się w sobotę 18 bm. o godzinie 19 30.

ZNMS. W piątek o godzinie 19 zebranie członków wraz z referatem i dyskusją. Goście mile widziani. Lokal Związku: ul. Sykstuska 21, III piętro.

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW ZWIĄZKU „PRACA” odbędzie się dnia 19 bm. o godzinie 3 popołudniu w sali własnej (Rynek 8, I piętro) z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie; 2) Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia; 3) Sprawozdanie z działalności ustępującego zarządu; 4) Sprawozdanie kasowe za rok 1931; 5) Sprawozdanie komisji rewizyjnej; 6) Udzielenie akolutorjum ustępującemu zarządowi; 7) wnioski. Każdy członek winien przynieść ze sobą legitymację członkowską. Prawo do głosowania mają tylko ci członkowie, którzy mają wpłacone wkładki za rok 1932. W razie braku kompletu następnego walnego zgromadzenie odbędzie się o godzinie 4 popołudniu z tym samym porządkiem dziennym, bez względu na ilość obecnych, a uchwały będą prawomocne.

REPERTUAR KIN LWOWSKICH

ADRIA: „Dom Nr. 13”.
APOLLO: „Romer i Julcia — spółka z ogr. odp.”.
ATLANTIC: „Bezdomni”.
CASINO: „Czemp” (Wallace Berry).
CHIMERA: „Teodozja Sewastopol”.
GRAZYNA: „Pieśń nocy” (Klepura).
KOPERNIK: „Rasputin”.
MARYSIENKA: „Rasputin”.
MIRAŻ: „Moskwa bez maski”.
OAZA: „Ognisko” i rewja.
PALACE: „10 procent dla mnie”.
PAN: „Zungu”.
PASAŻ: „Czterech uciekinierów” (Tom Mix).
PROMIEN: „C. k. feldmarszałek”.
RAJ: „Afera pułkownika Redla”.
STYLLOWY: „Wesoły porucznik” i rewja „Wesoły świerszcz”.
SWIT: „Afera pułkownika Redla”.
UCIECHA: „Podniebny romans”.

Pierze i puch, włosień na materace

(Rosshaar) artykuły tapicerskie, materje meblowe, trawę morską, wkłady druciane do łózek sprzedaje najtaniej

Fränkel i Lieder, Lwów, ul. Legionów 25 (w podwórzu). Telefon 86-88.

B. naczelnny lekarz Sanatorium Loewa we wiedniu

Dr ALBIN

ordynuje od 3—5, Lwów, ul. Jagiellońska 8, II. p. leczy zastarzałego raka bez operacji